

همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران

مشهد: ۲۷ و ۲۸ آبان ۱۳۷۸

کیوان کوشا^۱

مقدمه

همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران، در تاریخ ۲۷ و ۲۸ آبان‌ماه ۱۳۷۸ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. مسئولیت اصلی برگزاری این همایش دو روزه را گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد با همکاری کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد این دانشگاه برعهده داشتند و چند سازمان دولتی و شرکت خصوصی آن را پشتیبانی کردند^۲. در این همایش تخصصی که جمع بسیاری از کتابداران، متخصصان اطلاع‌رسانی، دانشجویان و دیگر علاقه‌مندان حضور داشتند، برای اولین بار در تاریخ کتابداری ایران مقالاتی کاملاً تخصصی در زمینه مباحث نظری و کاربردی فهرست‌های رایانه‌ای و پیوسته ارائه گردید.

اهداف اصلی همایش

با بررسی سیاهه مباحث پیشنهادی اولیه فراخوان مقاله و نیز پیشگفتار دبیر همایش در مجموعه چکیده مقالات پذیرفته شده، مهم‌ترین اهداف همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های

۱. عضو هیأت علمی مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی

۲. کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز، مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی، شرکت توسا، شرکت پارس آذرخش و شرکت بوبش کاوش این همایش را پشتیبانی کردند.

رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران را می‌توان چنین برشمرد:

- تبادل نظر و ارتقای دانش تخصصی در مباحث مختلف فهرست‌های رایانه‌ای و پیوسته نظیر: جست‌وجو، ذخیره، بازیابی، سازماندهی، شبکه‌سازی، تبادل داده‌های کتابشناختی، و نمایش اطلاعات؛

- نمایان ساختن مباحث و پیشرفت‌های جدید در زمینه فهرست‌های رایانه‌ای و پیوسته؛
- کمک به توسعه، تولید، طراحی، پیاده‌سازی، پشتیبانی، و استفاده از نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای در ایران؛

- سنجش و ارزیابی نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای داخلی از جنبه‌های مختلف مبتنی بر مطالعات و پژوهش‌های علمی؛

- آگاه ساختن طراحان و عرضه‌کنندگان نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای کشور از مشکلات و مسائل نرم‌افزارها از دیدگاه تخصصی کتابداران و نمایان ساختن فن‌آوری‌ها و امکانات نوین در طراحی آنها؛
- برجسته ساختن موضوع فهرست‌های رایانه‌ای در نظر مدرسان و دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی و ایجاد بستری مناسب برای طرح مباحث مرتبط با فهرست‌های رایانه‌ای در کلاس‌ها و پایان‌نامه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی؛

سیاهه مباحث پیشنهادی فراخوان مقاله^۱

مباحث عمومی

- روند توسعه، پیاده‌سازی، و مدیریت فهرست‌های رایانه‌ای؛

- جنبه‌های اقتصادی پیاده‌سازی فهرست‌های رایانه‌ای؛

- مسائل و مشکلات خاص و مدیریتی فهرست‌های رایانه‌ای؛

ساختار نظام رایانه‌ای

- نظام‌های یکپارچه و شیوه ارتباط بخش‌ها با هم؛

- استفاده از الگوی شی‌گرا در طراحی نرم‌افزار کتابخانه؛

- طراحی محیط ارتباط کاربر با نظام رایانه‌ای؛

- ذخیره، سازماندهی، و تبادل داده‌های کتابشناختی

- طراحی و پیاده‌سازی قالب ماشین‌خوان ایران؛

- طرح ادغام قالب‌های مارک برای انواع مواد؛

۱. طبق اظهارات دبیر همایش این سیاهه ابتدا برای نظرخواهی از برخی از کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی ارسال گردید و پس از اصلاحات برای کلیه گروه‌های کتابداری، کتابخانه‌های بزرگ، و مراکز اسناد فرستاده شد.

- آبر داده‌ها و ذخیره و بازیابی؛
- مسائل خاص نمایه‌سازی فیلدها در قالب‌های ماشین‌خوان؛
- رویکردهای نوین به ساختار فراگیر برای پیشینه‌های کتابشناختی؛
- مشکلات رسم‌الخط فارسی در نظام‌های رایانه‌ای؛
- مسائل خاص استفاده از دیسک‌های کتابشناسی ملی ایران و کتابخانه کنگره در فهرست‌های رایانه‌ای؛

- مسائل مربوط به غنی‌سازی پیشینه‌های کتابشناختی؛
- کنترل مستند نام‌ها و موضوعات فارسی در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- شبکه‌سازی در فهرست‌های رایانه‌ای**
- الگوهای شبکه‌سازی در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- نظام‌های مشتری / خدمت‌دهنده در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- در دسترس قراردادن فهرست‌های رایانه‌ای در محیط وب؛
- استانداردهای شبکه‌سازی، استانداردهای دسترسی، و استانداردهای جست‌وجو و بازیابی فهرست‌های رایانه‌ای از راه دور؛

- ایجاد شبکه خدمات کتابشناختی ایران و نقش کتابخانه ملی؛
- جست‌وجو و بازیابی اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای**
- بررسی مسائل کاربران‌نهایی در جست‌وجو و بازیابی اطلاعات؛
- بررسی مسائل جست‌وجوی موضوعی در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- راه‌کارهایی برای بهبود شیوه‌های جست‌وجو و بازیابی؛
- نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای**
- تعیین شاخص‌های ارزیابی کیفیت نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- شیوه‌های نمایش اطلاعات در فهرست‌های گرافیکی؛
- کاربرد تکنیک فرامتنی در فهرست‌های رایانه‌ای؛
- ارزیابی کیفیت نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای موجود؛
- سنجش و ارزیابی کارایی نرم‌افزارهای کتابخانه**
- شاخص‌های کارایی و سنجش عملکرد فهرست‌های رایانه‌ای؛
- ارزیابی نرم‌افزارهای داخلی از دیدگاه تخصصی فهرست‌نویسی؛
- ارزیابی نرم‌افزارهای داخلی از دیدگاه تخصصی جست‌وجو و بازیابی؛
- ارزیابی نرم‌افزارهای داخلی از دیدگاه تخصصی شبکه‌سازی و پشتیبانی نظام؛

مقالات پذیرفته شده و ارائه شده در همایش

بنابر اظهارات دبیر همایش پس از ارسال سیاههٔ مباحث پیشنهادی برای کلیه گروه‌های کتابداری، کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی و مراکز اسناد و فراهوان مقاله مبتنی بر سیاهه فوق، تعداد ۷۲ چکیده دریافت شد که از میان آنها تعداد ۲۶ مقاله انتخاب و در خلال همایش تعداد ۲۱ مقاله ارائه گردیدند.

الف. مقالات ارائه شده در همایش

پس از گزارش دبیر همایش، دکتر رحمت‌الله فتاحی، از برنامه‌ها و مقالات ارائه شده به همایش و نیز سخنرانی دکتر عباس حری مشاور عالی ریاست جمهور در امور اطلاع‌رسانی به عنوان سخنران ویژه همایش درباب وضعیت پژوهش‌های علمی و سمت سوی انتشارات در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران، ۲۱ مقاله به شرح ذیل در خلال دو روز همایش ارائه شدند:

۱. تقابیل فرهنگ سنتی فهرست‌نویسی با خدمات مبتنی بر نظام‌های خودکار کتابخانه‌ای / دکتر عبدالحسین فرج‌پهللو / دانشگاه شهید چمران اهواز؛

۲. قالب مارک ملی ایران: نظریه و عمل / دکتر مرتضی کوبکی / دانشگاه شهید چمران اهواز؛
۳. آبر داده‌ها و تأثیر آن بر فهرست‌های ماشین‌خوان: الگوی فارسی ابر داده برای سازماندهی اطلاعات الکترونیکی فارسی / علی‌اصغر شیرینی / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی؛

۴. مشکلات و مسائل فهرست‌های پیوسته رایانه‌ای هنگام توسعه و پیاده‌سازی: حاصل تجربیات چند کشور و یک نمونه از ایران / دکتر فریده عصاره / دانشگاه شهید چمران اهواز و فرزانه فرزین / دانشگاه شیراز؛

۵. موفقیت و کارایی نظام‌های رایانه‌ای / علی‌رضا رحیمی / کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان؛

۶. استانداردهای ذخیره‌سازی و بازیابی اطلاعات / محمد باقری / شرکت پارس آذرخش؛
۷. مسائل رسم‌الخط فارسی در رویارویی با فن‌آوری نوین اطلاعاتی / نرگس نشاط / کتابخانه ملی ایران؛

۸. بررسی مسائل جست‌وجوی موضوعی در فهرست‌های رایانه‌ای با نگاهی به مشکلات رسم‌الخط زبان فارسی / دکتر علی‌رضا مؤذن / شرکت پویش کاوش؛

۹. معرفی نظام Innovative Interface به عنوان نظام رایانه‌ای موفق / محبوبه کامل‌پور / کتابخانه دانشگاه ملبورن، استرالیا؛

۱۰. مقایسه امانت و تحویل دستی و رایانه‌ای از لحاظ زمان صرف‌شده از مراجعه‌کننده و

- کتابدار در دو دانشکده فنی و علوم دانشگاه تهران / آناهیتا مقیمی زاده / دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی؛
۱۱. رویکردی نو به ساختار پیشینه‌های کتابشناختی و فهرست رایانه‌ای / دکتر رحمت‌الله فتاحی / دانشگاه فردوسی مشهد؛
۱۲. فهرست‌های همگانی و شبکه جهانی وب: بررسی امکانات فهرست پیوسته کتابخانه‌های ملی در محیط وب / کیوان کوشا / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی؛
۱۳. بررسی مشکلات نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای نوسا، پارس آذرخش و کاوش در انتقال اطلاعات از CD-MARC و اینترنت / احمد یوسفی و سیروس داودزاده سالستانی / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی؛
۱۴. بررسی تطبیقی کارایی نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای از دیدگاه فهرست‌نویسی / افشین موسوی / کتابخانه شماره یک مجلس شورای اسلامی؛
۱۵. بررسی و ارزیابی کیفیت نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای داخلی و ارائه رهنمودهایی برای بهبود آن / دکتر رحمت‌الله فتاحی و دکتر مهری پریخ / دانشگاه فردوسی مشهد؛
۱۶. کنترل مستند نام‌ها در فهرست رایانه‌ای کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران / دکتر فاطمه اسدی‌گرگانی / دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی؛
۱۷. معرفی سیستم جدید نوسا / مهندس محمدزاده / شرکت نوسا؛
۱۸. بررسی ویژگی‌های عنوان و موضوع و چگونگی ارتباط آن دو در کتاب‌های فارسی / دکتر اشرف‌السادات بزرگی / کتابخانه ملی ایران؛
۱۹. استفاده از الگوی شتی‌گرا^۱ در طراحی فهرست‌های رایانه‌ای: رویکردی نو به توصیف جهان کتابشناختی / دکتر عباس شجاعی / دانشگاه علوم پزشکی مشهد و دکتر رحمت‌الله فتاحی / دانشگاه فردوسی مشهد؛
۲۰. ریزش کاذب در نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای نوسا، پارس آذرخش و کاوش / احمد یوسفی / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی؛
۲۱. پیشینه‌های کتابشناختی: گذر از شکل سنتی به شکل غنی شده قرن بیست و یکم / محسن حاجی زین‌العابدینی / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی؛
- الف. مقالات ارائه نشده در همایش:
- عنوان‌های ذیل شامل مقالاتی هستند که اگر چه در همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های

رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران پذیرفته شدند؛ ولی در خلال دو روز همایش ارائه نشدند.

۱. تحلیل و ارزیابی پایگاه اطلاعاتی کتابشناسی ملی ایران / محسن حاجی زین‌العابدینی، مریم عبداللهی، سیروس داودزاده سالستانی و زین‌العابدین یوسفی نژاد / مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی؛

۲. رهنمودها برای طراحی فهرست‌های رایانه‌ای خود آشنا و استفاده از آنها / دکتر مهتری پریخ / دانشگاه فردوسی مشهد؛

۳. نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای: تقابل حقیقت با ایده‌آل / اعظم صنعت‌جو و حسین عطایی / مدیریت اطلاع‌رسانی جهادسازندگی خراسان؛

۴. بازنگری سیستم‌های بازیابی اطلاعات وب - پایه در محیط مشتری - کارگزار / هما قائدشرقی / سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران (تهران)؛

۵. Z39-50 مناسب‌ترین استاندارد تعریف شده و تنها رابطه مطمئن در تبادل اطلاعات کتابخانه‌ای / زهرا روحانی / سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران (فارس)؛

مقایسه مباحث پیشنهادی اولیه با مقالات پذیرفته شده

بررسی مباحث پیشنهادی اولیه با مقالات پذیرفته شده در همایش نمایانگر آن است که در برخی از موضوعات فرعی در نظر گرفته شده مقالاتی ارائه نشده است. به طوری که از میان ۳۲ موضوع فرعی در نظر گرفته شده در مباحث پیشنهادی فراخوان مقاله، ۱۹ موضوع فرعی توسط مؤلفان پوشش داده شدند و در مورد ۱۳ موضوع فرعی دیگر مقالاتی ارائه نگردید (جدول ۱).

جدول ۱. مقایسه تعداد موضوعات فرعی در سیاهه پیشنهادی فراخوان مقاله با تعداد موضوعات پوشش داده شده و نشده در همایش

تعداد موضوعات پوشش داده شده	تعداد موضوعات پوشش داده شده (درصد)	تعداد موضوعات فرعی پیشنهاد شده
۱۳ (۴۱ درصد)	۱۹ (۵۹ درصد)	۳۲

همان طوری که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، کمترین درصد پوشش مقالات از مباحث کلی همایش مربوط به مباحث عمومی مرتبط با فهرست‌های رایانه‌ای (صفر درصد) و بیشترین درصد مرتبط با مباحث نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای و نیز سنجش و ارزیابی کارایی نرم‌افزارها (۷۵ درصد) می‌باشد که این خود شاید وجود خلاء‌هایی در برخی از زمینه‌های موضوعی خاص برای مطالعه و پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲. مقایسه موضوعات فرعی در مباحث کلی پیشنهادی با مقالات پذیرفته شده

تعداد موضوعات پوشش داده شده (درصد)	تعداد موضوعات فرعی پیشنهاد شده	مبحث پیشنهادی کلی
صفر (صفر درصد)	۳	مباحث عمومی
۱ (۳۳ درصد)	۳	ساختار نظام رایانه‌ای
۷ (۷۰ درصد)	۱۰	ذخیره، سازماندهی و تبادل داده‌های کتابشناختی
۳ (۶۰ درصد)	۵	شبکه‌سازی در فهرست‌های رایانه‌ای
۲ (۶۷ درصد)	۳	جست‌وجو و بازیابی اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای
۳ (۷۵ درصد)	۴	نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای
۳ (۷۵ درصد)	۴	سنجش و ارزیابی کارایی نرم‌افزارها
۱۹	۳۲	جمع کل

برخی از جنبه‌های مهم در مقالات ارائه شده

یکی از اهداف اصلی همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران را می‌توان ارزیابی جنبه‌های مختلف نرم‌افزارهای داخلی به شمار آورد که در این رابطه ۴ مقاله در خلال همایش ارائه گردیدند و یک مقاله نیز پذیرفته شد که عبارت بودند از:

۱. بررسی مشکلات نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای نوسا، پارس آدرخش و کاوش در انتقال اطلاعات از CD-MARC و اینترنت؛

۲. بررسی تطبیقی کارایی نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای از دیدگاه فهرستنویسی؛

۳. بررسی و ارزیابی کیفیت نمایش اطلاعات در فهرست‌های رایانه‌ای داخلی و ارائه رهنمودهایی برای بهبود آن؛

۴. ریزش کاذب در نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای نوسا، پارس آدرخش و کاوش؛

۵. تحلیل و ارزیابی پایگاه اطلاعاتی کتابشناسی ملی ایران.

از مباحث جدید مطرح شده در سمینار مرتبط با محیط اینترنت می‌توان به آبروده و تأثیر آن بر فهرست‌های ماشین‌خوان و نیز بررسی همگانی کتابخانه‌های ملی در محیط وب اشاره کرد. همچنین، موضوعات جدیدی شامل رویکردی نو به ساختار پیشینه‌های کتابشناختی و فهرست رایانه‌ای، کاربرد مدل شی‌گرا در طراحی فهرست‌های رایانه‌ای و غنی‌سازی پیشینه‌های کتابشناختی در این همایش ارائه گردیدند. در این میان، به نظر دو مقاله ارائه شده کاملاً با مباحث کلی در نظر گرفته شده برای همایش منطبق نبودند و یک مقاله تنها به معرفی سیستم جدید شرکتی خاص پرداخت.

آمار تعداد مقالات پذیرفته شده در همایش براساس وابستگی سازمانی آنها

- مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی - مقاله ۶
دانشگاه فردوسی مشهد - مقاله ۴
دانشگاه شهید چمران اهواز - مقاله ۳ (۱ مقاله مشترک با دانشگاه شیراز)
کتابخانه ملی ایران - مقاله ۲
سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران - مقاله ۲
دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی - مقاله ۲
مدیریت اطلاع‌رسانی جهاد سازندگی خراسان، شرکت نوسا، شرکت پارس آذرخش، شرکت پویش کاوش، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کتابخانه ملبورن استرالیا، و کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان هر کدام یک مقاله

نقاط قوت همایش

- برخی از مهم‌ترین ویژگی‌ها و نقاط قوت همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران را می‌توان چنین ارزیابی کرد:
- بُعد تخصصی و کاربردی همایش که در واقع می‌توان آن را یکی از اولین همایش‌های تخصصی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی با گرایش به موضوعی خاص (فهرست‌های رایانه‌ای) در ایران به شمار آورد؛
  - ایجاد بستری مناسب برای تبادل نظر کتابداران و خصوصاً افراد علاقه‌مند به موضوع فهرست‌های رایانه‌ای؛
  - تبادل دانش تخصصی میان کتابداران و شرکت‌های داخلی عرضه‌کننده نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای. به طوری که چندین مقاله به ارزیابی جنبه‌های مختلف نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای داخلی (نوسا، پارس آذرخش و کاوش) پرداختند که مطمئناً از یافته‌های آنها می‌توان در جهت بهبود و اصلاح نرم‌افزارها بهره‌برداری کرد؛
  - آشنایی با مفاهیم و تحولات جدید در حوزه فهرست‌های رایانه‌ای و پیوسته؛
  - تمایان ساختن خلاءهای موجود در مطالعات و پژوهش‌های انجام شده در زمینه فهرست‌های رایانه‌ای که به آنها در قالب مقاله در همایش پرداخته نشد؛
  - حضور نسل جوان از کتابداران و اطلاع‌رسانان چه در بخش ارائه مقالات تخصصی و چه در همایش که خود نمایانگر توانایی بالقوه آنها در پرداختن به موضوعات تخصصی و کاربردی جدید است؛

- مدیریت برنامه‌ریزی مناسب در برگزاری بخش‌های مختلف همایش؛
- برگزاری نمایشگاهی از نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای داخلی برای آشنایی بیشتر شرکت‌کنندگان در همایش با قابلیت‌ها و امکانات جدید آنها در کنار همایش؛
- فراهم‌آوری امکانات و تجهیزات دیداری و شنیداری مناسب برای ارائه مقاله؛

برخی کمبودها

- فشردگی برنامه ارائه مقالات در روز دوم همایش؛
- از آنجایی که کتابشناسی ملی بر روی دیسک فشرده یکی از منابعی است که امروزه در بسیاری از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی مورد استفاده قرار می‌گیرد، در نظر نگرفتن زمانی برای ارائه مقاله مرتبط با آن به نظر بسیاری از شرکت‌کنندگان را از یافته‌های آن محروم ساخت.

برنامه‌های جانبی همایش

در خلال همایش چند بازدید علمی و تفریحی شامل کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد، کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی و آرامگاه فردوسی در نظر گرفته شد و نیز نمایشگاهی از نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای داخلی شامل نوسا، پارس آذرخش، پویش کاوش برپا شد.

مراسم اختتامیه

در اتمام همایش آقای دکتر محمدحسین دیانی مدیر گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه فردوسی مشهد جمع‌بندی مشروحی از کل مباحث مطرح شده توسط افراد مختلف در همایش ارائه نمودند و در پایان لوح‌های یادبودی به سازمان‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی پشتیبانی‌کننده همایش (کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز، مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی، شرکت نوسا، شرکت پارس آذرخش و شرکت پویش کاوش) اهدا شد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در خلال دو روز همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران، مباحث نظری و کاربردی مختلفی درباره فهرست‌های رایانه‌ای و پیوسته مطرح گردیدند که در واقع یکی از مهم‌ترین چالش‌های امروزی کتابداران برای سازماندهی منابع اطلاعاتی در محیط رقمی یا استفاده از فن‌آوری رایانه محسوب می‌شود. شاید برپایی این همایش کاملاً تخصصی را بتوان نقطه عطفی در برگزاری همایش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران به‌شمار آورد که با

تمرکز بر روی موضوعی خاص توانست تا حدود بسیاری به اهداف از پیش تعیین شده خود دست یابد. علاوه بر این، پس از چند سال حضور نرم افزارهای کتابخانه‌ای در کتابخانه‌های ایران، فراهم آوردن بستری مناسب برای نمایان ساختن نظرات و اندیشه‌های علمی کتابداران و نقش آنها در ارزیابی فهرست‌های رایانه بیش از هر چیز دیگر از اهمیت برخوردار بود. در واقع، شرکت‌های عرضه‌کننده نرم افزارهای کتابخانه‌ای توانستند برای اولین بار به‌طور مؤثر بیشترین استفاده را از مباحث مطرح شده در همایش ببرند و احتمالاً برخی از یافته‌های آنها را در ویرایش‌های بعدی نرم افزارهای کتابخانه‌ای خود به کار گیرند. همچنین، از آنجایی که به حدود ۴۰ درصد از مباحث پیشنهادی فراخوان در این همایش پرداخته نشده است، بررسی همه جانبه دلایل آن و در صورت لزوم تشخیص پرداختن به آنها به روش‌های مختلف نظیر مقاله، طرح تحقیقاتی، پایان‌نامه و غیره می‌تواند راه‌گشا باشد. همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران به خوبی نشان داد که اگر زمینه مناسب برگزاری چنین همایش‌های کاربردی و تخصصی در مباحث مختلف کتابداری و اطلاع‌رسانی مهیا شود، توانایی بالقوه ارائه مقالات به‌ویژه توسط نسل جوان از کتابداران و اطلاع‌رسانان کشور ما وجود دارد. امید در آینده نیز شاهد برگزاری چنین همایش‌های کاربردی و تخصصی باشیم.